

Udskrift
af
Arbejdsrettens dom af 31. januar 2005

i sag nr. A2004.064:

Fællesrepræsentationen

for

Maskinmestrenes Forening

(advokat Karen-Margrethe Schebye)

mod

Finansministeriet, Personalestyrelsen

(Kammeradvokaten ved advokat Niels Banke)

Dommere: Per Alkestrup, Nils Juhl Andreasen, Svend Askær, Jannik Dresling, Niels O. Johannesson, Poul Sørensen (retsformand) og Nicolai Westergaard.

Under sagen skal det afgøres, om X-institution ved at opsige A's kvalifikationstillæg som sket, har begået brud på Organisationsaftale for maskinmestre i land i statens tjeneste, indgået mellem Finansministeriet og Maskinmestrenes Forening

PARTERNES PÅSTANDE

Klager, Fællesrepræsentationen for Maskinmestrenes Forening, har endeligt nedlagt påstand om, at

- 1) indklagede, Finansministeriet, Personalestyrelsen, skal anerkende, at indklagede ved opsigelsen af A's kvalifikationstillæg har begået brud på Organisationsaftale for maskinmestre i land i statens tjeneste, at
- 2) indklagede skal betale en bod på 200.000 kr. til Maskinmestrenes Forening indeholdende A's krav på efterbetaling af kvalifikationstillæg for tiden indtil sagens anlæg for brud på organisationsaftalen, og at
- 3) indklagede også for tiden efter sagens anlæg skal betale ham dette kvalifikationstillæg.

Finansministeriet, Personalestyrelsen, har endeligt nedlagt påstand om frifindelse.

SAGSFREMSTILLING

Med virkning fra den 1. april 1991 indgik Finansministeriet og Maskinmestrenes Forening den nævnte Organisationsaftale for maskinmestre i land i statens tjeneste, som sammen med fællesoverenskomsten af 24. april 1991 mellem Finansministeriet og Statsansattes Kartel har udgjort det samlede overenskomstgrundlag. Organisationsaftalens § 2, stk. 3, har følgende bestemmelse om tillæg, som i bemærkningerne til bestemmelsen betegnes kvalifikationstillæg:

"Stk. 3. Der kan mellem Finansministeriet og Maskinmestrenes Forening... træffes speciel aftale om tillæg til lønnen og eventuelle andre vilkår.

Betingelsen herfor er, at stillingen i arbejdsmæssig, administrativ, kvalifikationsmæssig eller anden henseende indtager en sådan særstilling, at den ikke omfattes af de almindelige forudsætninger for organisationsaftalens lønninger mv.

I overenskomstperioden kan der kun aftales nye tillæg eller forhøjelse af gældende tillæg i henhold til denne bestemmelse ved nyansættelse eller ved væsentlige ændringer i den pågældende stilling.

Anmodning om ydelse af tillæg skal være indgivet til Finansministeriet ... senest ½ år efter ansættelsen."

Den 22. august 1991 indgik Maskinmestrenes Forening og Finansministeriet Aftale om decentralisering af adgang til at indgå aftaler om kvalifikationstillæg. Aftalens § 1 og § 2 har følgende ordlyd:

"§ 1. Kvalifikationstillæg i henhold til overenskomsten mellem Finansministeriet og Maskinmestrenes Forening i land i statens tjeneste kan for fremtiden aftales lokalt.

§ 2. Aftalen indgås mellem det enkelte ministerium og Maskinmestrenes Forening. Det er forudsat, at både ministeriet og forbundet kan uddelegere forhandlingsretten.

Stk. 2. Decentraliseringen omfatter ydelse af tillæg i forbindelse med nyansættelse eller "væsentlig stillingsændring".

Stk. 3. Tillæg begrundet med "væsentlig stillingsændring" kan alene ydes ved egentlig forfremmelse, eller hvor en stilling ændres i et omfang, der må sidestilles med ansættelse i en ny stilling.

Stk. 4. Der henvises vedrørende stk. 2 og 3 til de samtidig af Finansministeriet udarbejdede retningslinier for ydelse af de omhandlede tillæg."

Finansministeriets nævnte vejledende retningslinier for ydelse af kvalifikationstillæg havde bl.a. følgende indhold:

"3. Særstillingskravet

Det er en almindelig forudsætning for ydelse af tillæg, at der er tale om ansættelse i en stilling, som indtager en særstilling.

Efter aftalepraksis tages der ved tillægsfastsættelsen udgangspunkt i en stillingsbeskrivelse. Blandt oplysningerne i stillingsbeskrivelsen er navnlig oplysninger om referenceforhold og eventuelle ledelsesopgaver af betydning, men også en stilling på "menigt" niveau vil kunne indtage den krævede særstilling.

...

4. Speciel aftale

Det forudsættes, at der skal være tale om en "speciel aftale". I modsætning til tjenstemandsområdet sker der derfor ikke nogen kvalificering af stillinger, når disse besættes på overenskomstvilkår. Tillæggene er personlige, således at der foretages en vurdering i det konkrete tilfælde af den pågældende maskinmesters kvalifikationer og den stilling, vedkommende er eller påtænkes ansat i.

Ved vurderingen heraf bør der lægges vægt på, hvilke funktioner den pågældende skal udføre, om vedkommende har beskæftiget sig med tilsvarende arbejde før, om der er forudsat arbejdsledelse og i givet fald for hvilken type medarbejdere og disses aflønning.

...

5. Tillægsstopaftalen

Selv om en stilling indtager den krævede særstilling, følger det imidlertid ikke heraf, at der skal ydes tillæg. Efter indgåelsen af "tillægsstopaftalen" kan tillægs-sager nemlig kun rejses i 2 situationer

1. i forbindelse med nyansættelse eller

2. i tilfælde af, at der sker så væsentlige ændringer i den pågældendes stilling, at dette kan sidestilles med ansættelse i en ny stilling."

Med ansøgningsfrist den 19. september 1991 op slog X-institution en nyoprettet stilling som driftsleder under Afdeling for Y til besættelse. I stillingsannoncen var anført bl.a., at der ud over driftslederen var tre medarbejdere, og at driftslederen skulle varetage koordineringen af arbejdet i driftsfunktionen med kontakt til brugere, leverandører og reparatører samt forestå økonomistyring, drift og vedligeholdelse af de centrale anlæg mv. Det var endvidere anført, at ansøgeren skulle være maskinmester, maskiningeniør eller lignende, have erfaring med driftsledelse, styring ved hjælp af CTS-anlæg, have kendskab til EDB og elektronik og have praktisk håndelag og gode samarbejdsevner.

Ved brev af 22. november 1991 til Maskinmestrenes Forening bekræftede X-institution telefonisk aftale med Maskinmestrenes Forening om, at A, som havde fået tilbudt den nyoprettede driftslederstilling, skulle have et årligt kvalifikationstillæg på 40.992,07 kr.

Ved brev af 26. november 1991 ansatte X-institution A som driftsleder. I brevet blev oplyst, at X-institution var ved at forhandle et højere kvalifikationstillæg samt et rådighedstillæg med Finansministeriet.

Ved brev af 25. maj 1992 anmodede X-institution Z-ministeriet om at ansøge Finansministeriet om forhøjelse af A's kvalifikationstillæg og om at tillægge ham et rådighedstillæg med henvisning til driftslederstillingens særlige karakter og ansvarsområde. I skrivelsen er bl.a. anført:

"X- institutions sekretariat og 4 forskningsafdelinger på Sjælland blev i oktober 1991 samlet i Q-by, og i den forbindelse blev der oprettet en fælles central driftsfunktion og en ny stilling som driftsleder.

Stillingen indebærer direkte reference til forskningschefen med ledelsesmæssigt ansvar og instruktionsbeføjelse over for 4 ansatte i driftsfunktionen.

Stillingen indebærer ledelse og koordinering af den daglige drift med kontakt til brugere, leverandører og reparatører.

A forestår, under overordnet ledelse af Afdeling for Y's forskningschef, økonomistyringen og er ansvarlig for udførelsen af de centrale driftstekniske arbejdsopgaver samt drift og vedligeholdelse af de centrale tekniske anlæg.

Driftsfunktionen varetager ligeledes serviceopgaver for forskningsafdelingerne, specielt Afdeling for Y i, i form af laboratorieopstillinger samt service og vedligeholdelse af analyseinstrumenter.

...

X-institution prioriterer de centrale driftstekniske opgaver meget højt, idet det navnlig af hensyn til igangværende forsøg er af helt afgørende betydning, at forstyrrelser og driftsstop undgås.

Arbejdsopgaverne består i følgende:

- *ledelse og koordinering af arbejdet i driftsfunktionen*
- *økonomistyring*
- *drift og vedligeholdelse af centrale anlæg, herunder ventilation, vakuum, trykluft, vandbehandling, gasfordeling, køle- og klimaanlæg m.v.*
- *styring og overvågning ved hjælp af CTS-anlæg (styring-overvågning-alarm)*
- *kontakt til brugere, leverandører og reparatører*
- *servicefunktioner i afdelingerne, specielt Afdeling for Y*
- *varetagelse af ændring/udbygning af anlæggsfaciliteter*
- *udvikling og fremstilling af udstyr*

A har indgående fagligt/teknisk kendskab til ovennævnte arbejdsområde og har gennemgået en målrettet efteruddannelse."

X-institution tillagde senere efter aftale med Maskinmestrenes Forening A et rådighedstillæg med virkning fra den 1. december 1991, hvorimod der ikke blev indgået aftale om forhøjelse af kvalifikationstillægget.

Den 1. januar 1993 oprettedes hos X-institution Teknisk Sektion med A som leder. I den forbindelse blev en række ansatte, som hidtil havde været tilknyttet X-institutions forskellige faglige afdelinger, overført til Teknisk Sektion.

Teknisk Sektion blev ved en organisationsændring nedlagt den 31. juli 2000. Medarbejderne fratrådte eller blev overført til andre afdelinger. A blev overført til Sekretariatet. I "Notat ang. opgaver fra Teknisk Sektion, som overføres til Sekretariatet" af 30. juni 2000, udfærdiget af Sekretariatet, anføres bl.a., at

"Det er Sekretariatets klare ønske, at denne organisationsændring ikke må bevirke, at et ellers meget velfungerende hus specielt mht. tekniske anlæg vil lide skade og det er derfor af stor vigtighed, at A fortsat er den centrale person ifm løsning af de mange opgaver, der er listet ovenfor."

Det fremgår af Sekretariatets referat af et møde den 21. september 2000 om brug af værksteder mv. bl.a., at der skulle oprettes en sikkerhedsgruppe for værkstederne, og at A var udpeget som arbejdslederrepræsentant. Det fremgår endvidere, at det blev aftalt, at A skulle attestere værkstedernes bilag, og at meddelelse i tilfælde af nedbrud af maskiner eller ved behov for nyanskaffelser skulle ske til A, som i så fald skulle fremkomme et oplæg til finansieringen heraf.

Ved brev af 11. april 2002 meddelte sekretariatschef B, X-institution, A, at man påtænkte pr. 30. april 2002 at opsig hans kvalifikationstillæg med overenskomstmæssigt opsigelsesvarsel til den 31. oktober 2002. Det hedder i skrivelsen bl.a.:

"Begrundelsen for varslet om opsigelse er, at X-institution vurderer, at dit stillingsindhold er ændret i en sådan grad, at de forudsætninger, som lå til grund for tillægsaftalen, ikke længere er til stede. Der vil blive udarbejdet en ny stillingsbeskrivelse.

Kvalifikationstillægget, som blev aftalt i forbindelse med din ansættelse som driftsleder i den nyoprettede Teknisk Sektion den 1. december 1991, var dels begrundet i, at du skulle have instruktionsbeføjelse og ledelsesmæssigt ansvar over for 4 ansatte i driftsfunktionen, dels at du var ansvarlig for økonomistyringen i Teknisk Sektion.

I forbindelse med nedlæggelsen af Teknisk sektion pr. 31. juli 2000 blev 5 af sektionens medarbejdere overflyttet til de faglige afdelinger i X-institution. Én medarbejder fratrådte sin stilling, mens du og sektionens sidste 2 medarbejdere blev overflyttet til Sekretariatet. Én af disse medarbejdere har siden 1. januar 2002 været beskæftiget i X-institutions betjentfunktion, således at kun én medarbejder p.t. er tilknyttet dig på det tekniske område. Ved den seneste nedskæringsrunde i foråret 2002 er denne medarbejder sagt op til fratrædelse pr. 31. oktober 2002.

Du har således ikke længere hverken ledelsesmæssigt eller koordinerende ansvar, og ved nedlæggelsen af Teknisk Sektion og din overflytning til Sekretariatet pr. 31. juli 2000 ophørte ligeledes dit ansvar for økonomistyringen.

På denne baggrund vurderer X-institution, at stillingsindholdet i din nuværende stilling er omfattet af de almindelige forudsætninger for organisationsaftalens lønninger suppleret med dit nuværende varige lokallønstillæg på kr. 1.078,54 om måneden (1.10.01-niv.).

For så vidt angår dit månedlige rådighedstillæg på kr. 2.544,26 (1.10.01-niv.) skal det samtidig præciseres, at udbetaling af tillægget forudsætter, at der ikke kan oppebæres godtgørelse/fleks for overarbejde, rådighedstjeneste, mistede fridage og tjeneste i tidsrummet kl. 17 – 06 eller øvrige ydelser i medfør af Finansministeriets cirkulære om natpenge m.v., jfr. aftalens §§ 4 og 5, jfr. vedlagte.

Det skal samtidig præciseres, at din arbejdstid fastlægges efter aftale med undertegnede eller C, som er leder af Servicegruppen. Hvis du har bemærkninger til ovenstående, bedes du fremsende disse skriftligt, således at de er Sekretariatet i hænde senest den 25. april 2002.”

X-institution har under sagen oplyst, at brevet blev sendt i kopi til Maskinmestrenes Forening, der imidlertid har bestridt at have modtaget kopien.

Ved brev af 23. april 2002 til X-institution protesterede Maskinmestrenes Forening over den påtænkte opsigelse af A's kvalifikationstillæg. Brevet kom ikke frem til X-institution.

Ved brev af 29. april 2002 til A opsagde X-institution A's kvalifikationstillæg med begrundelse som i varslingsbrevet. Brevet blev sendt i kopi til Maskinmestrenes Forening.

Herefter sendte Maskinmestrenes Forening på ny sin skrivelse af 23. april 2002 til X-institution. Parterne afholdt i den anledning et møde den 6. maj 2002, uden at det lykkedes at opnå enighed.

Ved brev af 16. august 2002 til Finansministeriet, Personalestyrelsen, anmodede Statsansattes Kartel om Finansministeriets bemærkninger bl.a. til X-institutions opsigelse af A's kvalifikationstillæg.

Ved brev af 30. oktober 2002 meddelte Personalestyrelsen, at A's kvalifikationstillæg efter styrelsens opfattelse var opsigeligt, og anførte bl.a.:

"Af hjemmelen til at forhandle denne type kvalifikationstillæg [§ 2, stk. 3, i organisationsaftalen] fremgår således at stillingens karakter lægges til grund. Der er altså ikke tale om et kvalifikationstillæg i den forstand som f.eks. de nye lønsystemer, hvor der sondres mellem kvalifikations- og funktionstillæg.

Som det fremgik af det stillingsopslag som A i sin tid søgte på, var funktionerne ledelse, koordinering og økonomistyring en integreret del af stillingen, som derfor berettigede til et kvalifikationstillæg.

...

Kvalifikationstillægget er altså ydet på baggrund af stillingens karakter. Da stillingens karakter løbende, men endeligt pr. 31. oktober 2002 er ændret væsentligt, opsiges kvalifikationstillægget pr. denne dato retmæssigt.

Idet det af cirkulære af 12.11.1999 om maskinmestre i land § 2, stk. 3 fremgår at tillæg kan aftales eller forhøjes ved nyansættelse eller væsentlig stillingsændring, mener Personalestyrelsen også at tillæg kan opsiges ved væsentlig stillingsændring."

FORKLARINGER

Maskinmester A har bl.a. forklaret, at han umiddelbart forud for sin ansættelse hos X-institution i 1991 i en ca. 20-årig periode havde været ansat i forskellige private virksomheder. Omkring ansættelsestidspunktet havde han ansøgt flere stillinger, og han var netop blevet ansat i en privat virksomhed. Det lykkedes ham dog at blive frigjort fra denne aftale. I forbindelse med hans ansættelse hos X-institution var det afgørende for ham, at han kunne få samme løn som i den private virksomhed, han forinden havde indgået ansættelsesaftale med. Han fik under en telefonsamtale med X-institution tilbudt kvalifikationstillæg og rådighedstillæg på grund af sine uddannelser, hvorimod stillingens nærmere indhold ikke blev drøftet.

Hans arbejde som driftsleder omfattede bl.a. økonomistyring i form af udarbejdelse af budgetter for de tekniske anlæg. Hans ledelsesopgaver bestod i koordinering af de forskellige opgaver, og han var leder for fire ansatte. Ved oprettelsen af Teknisk Sektion i 1993 blev han leder for i alt ti fastansatte medarbejdere samt nogle langtidsledige puljemedarbejdere, og han fik flere koordineringsopgaver. Gennem ansættelsesudvalget deltog han ved ansættelse af nye medarbejdere.

I forbindelse med omorganiseringen i 2000 og nedlæggelsen af Teknisk Sektion blev han organisatorisk overført til Sekretariatet, men forblev ligesom nogle af de øvrige tidligere ansatte i Teknisk Sektion fysisk i samme lokaler som hidtil. Formelt ophørte han på dette tidspunkt med at være leder for de tidligere ansatte i Teknisk Sektion, bortset fra for to medarbejdere, D og E, men reelt fortsatte han med at varetage sine hidtidige opgaver, idet de tidligere ansatte i Teknisk Sektion, som var blevet flyttet til andre afdelinger, fortsat skulle hjælpe, når der skulle udføres større opgaver, som krævede deres bistand. I disse tilfælde var han dog til forskel fra tidligere nødt til at indhente tilladelse fra de pågældendes afdelingsledere. Han fik ikke tillagt nye opgaver. Han skulle referere til sekretariatschefen. I løbet af 2002 ophørte han formelt med at være leder for andre ansatte, idet D blev flyttet til en anden gruppe, og E fratrådte. Henvendelser vedrørende tekniske forhold skulle fortsat ske til ham. Hans arbejde bestod efter ændringen i at sørge for vedligeholdelse af ejendommen og af de tekniske anlæg og i at koordinere kontakten til eksterne servicefirmaer. Han havde kompetence til at attestere udgiftsbilag.

F, som er chefkonsulent hos X-institution og daglig leder af personalekontoret, har bl.a. forklaret, at hun på tidspunktet for A's ansættelse som driftsleder var personalefuldmægtig hos X-institution og tilknyttet den daværende sekretariatschef.

Stillingen som driftsleder blev oprettet i forbindelse med sammenlægning af de sjællandske afdelinger af X-institution i det nye hus i Q-by på grundlag af et oplæg fra en arbejdsgruppe. Behovet for oprettelsen af driftslederstillingen, som skulle være en mellemliderstilling med 3-4 tilknyttede medarbejdere, opstod, fordi antallet af ansatte hos X-institution var vokset, således at der var behov for at styrke ledelsen. Stillingsannoncen blev lavet i Sekretariatet. Hun har selv været med til at udfærdige brevet af 22. november 1991 til Maskinmestrenes Forening angående aftalen om kvalifikationstillæg. Aftalen blev, så vidt hun ved, indgået på sædvanlig måde. Grunden til, at der til den nyoprettede stilling var knyttet et kvalifikationstillæg, var stillingens karakter af en lederstilling, som skulle besættes med en person med både faglig viden og lederevner. Det fremgår klart af stillingsannoncen, at tillægget var begrundet med stillingens indhold. Bestræbelserne på at få hævet kvalifikationstillægget var begrundet i stillingens ledelsesmæssige opgaver samtidig med, at man ønskede "en mand tættere på maskinerne", idet driften blev udført med et væsentligt større anlæg end tidligere. En række laboratorier var meget afhængige af driften. Ved oprettelsen af Teknisk Sektion den 1. januar 1993 blev driften samlet centralt i huset i Q-by, hvorefter A blev chef for yderligere 4 fastansatte og nogle langtidsledige i puljestillinger. Hun kender ikke nærmere til de indholdsmæssige ændringer af A's arbejde.

B har forklaret, at han siden den 1. december 2000 har været ansat i X-institution som sekretariatschef med ansvar for stabs-, økonomi-, personale- og servicesektionen. Baggrunden for hans opsigelse af A's kvalifikationstillæg var de organisationsændringer, der var sket i perioden 2000-2002. På det tidspunkt, hvortil kvalifikationstillægget var opsagt, var A ikke længere leder for nogle ansatte. A's arbejde bestod herefter i koordineringsopgaver på det tekniske område, men ingen ledelsesopgaver. Han opfattede kvalifikationstillægget som et ledelsestillæg. Alternativet til opsigelsen af kvalifikationstillægget var en opsigelse af A, idet X-institution skulle nedskære sine aktiviteter.

PARTERNES ARGUMENTER

Klager har gjort gældende, at kvalifikationstillæg har karakter af et tillæg til organisationsaftalen. Kvalifikationstillæg tildeles efter en konkret vurdering, idet det ikke har været muligt i organisationsaftalen at beskrive, under hvilke konkrete omstændigheder kvalifikationstillæg er relevante. Kvalifikationstillæg har derfor ikke karakter af individuelle tillæg. Den omstændighed, at kvalifikationstillæg bortset fra ved nyansættelser eller væsentlige stillingsændringer kun kan aftales eller ændres i forbindelse med indgåelsen af

overenskomster, og at aftale om kvalifikationstillæg skal indgås mellem organisationerne, taler for, at kvalifikationstillæg skal anses for en del af overenskomstgrundlaget. Allerede fordi kvalifikationstillæg må anses for en del af overenskomstgrundlaget, kan de ikke opsiges til ophør i overenskomstperioden. A's tillæg kunne muligvis have været opsagt til de kommende overenskomstforhandlinger, men X-institution opsagde kvalifikationstillægget over for A, som om det var et individuelt tillæg.

I organisationsaftalen findes ikke bestemmelser om opsigelse af kvalifikationstillæg. Udgangspunktet er derfor, at kvalifikationstillæg er uopsigelige. Kvalifikationstillæg relaterer sig til den ansattes kvalifikationer, hvilket taler for, at der ikke har været behov for en opsigelsesadgang. Hvis en arbejdsgiver ikke længere har brug for den ansattes kvalifikationer, kan denne opsiges fra stillingen. I modsat fald undergraves organisationernes ret til forhandling i forbindelse med indgåelse af aftale om kvalifikationstillæg.

Der er ikke sket sådanne ændringer i A's stillingsindhold, at forudsætningerne for hans kvalifikationstillæg er bristet. Stillingens indhold har i realiteten stort set været uændret siden hans ansættelse i 1991. Selv om han på tidspunktet for ophør af udbetalingen af kvalifikationstillægget formelt ikke længere havde ledelsesbeføjelser over for andre ansatte, så kunne han fortsat tilrettevise inden for det tekniske område og anmode om bistand fra de andre afdelinger og fra eksterne servicefirmaer. De væsentligste ændringer af A's stilling skete i 2000, hvor nedlæggelsen af Teknisk Sektion medførte, at han derefter alene var chef for to andre ansatte. Han skulle imidlertid vedblive at være den centrale person inden for det tekniske område, og han fortsatte som ledelsesrepræsentant i forhold til sikkerhedsarbejdet. Ved ansættelsen af A blev der i øvrigt ikke fokuseret på stillingens indhold i form af personaleledelse, men på hans forudsætninger om lønnens størrelse og på ledelse i relation til eksterne relationer, økonomi mv. Under alle omstændigheder har X-institution udvist retsfortabende passivitet ved først at opsiges kvalifikationstillægget i 2002.

Ved udmålingen af bod skal der lægges vægt på, at A for tiden indtil sagens anlæg har et efterbetalingskrav på ca. 100.000 kr. for manglende betaling af kvalifikationstillægget, og at opsigelsen af kvalifikationstillægget er et alvorligt angreb på grundlæggende kollektivretlige pligter.

Indklagede har gjort gældende, at kvalifikationstillægget kunne opsiges ensidigt som sket ved meddelelsen til Maskinmestrenes Forening. I organisationsaftalen findes ingen bestemmelser om opsigelse, hvorfor den almindelige regel om, at opsigelse kan ske med et rimeligt varsel, finder anvendelse. Aftalen om kvalifikationstillæg blev opsagt med det overenskomstmæssige opsigelsesvarsel. Der er ikke herved sket unddragelse af Maskinmestrenes Forenings forhandlingsret. Hverken af organisationsaftalen eller andet sted fremgår det, at kvalifikationstillæg er en integreret del af organisationsaftalen. Den omstændighed, at adgangen til at indgå nye aftaler om kvalifikationstillæg eller aftaler om forøgelse af eksisterende tillæg i overenskomstperioden efter krav fra Finansministeriet er begrænset til nyansættelser og væsentlige stillingsændringer, er uden betydning for adgangen til opsigelse af aftaler om kvalifikationstillæg til en medarbejder. X-institution har foretaget partshøring af Maskinmestrenes Forening og har afholdt møde med foreningen i anledning af opsigelsen.

Kvalifikationstillægget blev givet på grund af driftslederstillingens særstilling, og opsigelsen skete, fordi stillingen ikke længere havde en særstilling. Selve betegnelsen kvalifikationstillæg er i sig selv uden betydning, idet kvalifikationstillæg på tidspunktet for ansættelsen af A ikke som under de nugældende lønsystemer var særlig knyttet til den ansattes kvalifikationer, men til stillingens indhold, jf. organisationsaftalens § 2, stk. 3, og Finansministeriets vejledende retningslinier punkt 3 om særstillingskravet. Ved ansøgning om forhøjelse af A's kvalifikationstillæg fremhævede X-institution navnlig det ledelsesmæssige indhold i stillingen. Kvalifikationstillægget blev først bragt til ophør, da det ledelsesmæssige ansvar helt var ophørt. Det bør ikke komme X-institution til skade, at man ventede med at opsiges kvalifikationstillægget til dette tidspunkt.

Under alle omstændigheder bør der ikke pålægges bod, idet X-institution har været i god tro om opsigelsesadgangen, og idet bodskravet først er blevet rejst mere end et år efter tvistens opkomst.

ARBEJDSRETTENS BEGRUNDELSE OG KONKLUSION

Efter bevisførelsen lægges det til grund, at stillingen som driftsleder under Afdelingen for Y ved X-institution blev oprettet som en mellemliderstilling især for at styrke ledelsen af de tekniske anlæg efter sammenlægningen af de lokale sjællandske afdelinger og indflytningen i den nye ejendom i Q-by. A blev ved sin ansættelse chef for fire ansatte, og han forestod bl.a. økonomistyringen af de tekniske anlæg. Etableringen af Teknisk

Sektion den 1. januar 1993 indebar bl.a., at A blev chef for i alt ca. ti fastansatte medarbejdere samt nogle ledige ansat i puljejobs. A's kvalifikationstillæg må antages navnlig at være begrundet i disse forhold.

Det lægges endvidere til grund, at A på tidspunktet for ophøret af kvalifikationstillægget på grund af omfattende organisatoriske ændringer ikke længere havde noget ledelsesansvar, ligesom han ikke længere forestod den overordnede økonomistyring af de tekniske anlæg. Arbejdsretten finder herefter, at grundlaget for driftslederstillingens særstilling i forhold til andre ansættelsesforhold omfattet af organisationsaftalen er faldet bort.

Aftalen om kvalifikationstillæg blev indgået som en speciel, individuel aftale for A, og der er ikke i organisationsaftalen nogen bestemmelse, hvorefter aftaler om kvalifikationstillæg kan anses som en del af selve organisationsaftalen. Da organisationsaftalen endvidere ikke indeholder bestemmelse om uopsigelighed, finder Arbejdsretten, at X-institution under de foreliggende omstændigheder var berettiget til at opsiges aftalen om kvalifikationstillæg med overenskomstmæssigt opsigelsesvarsel som sket. Efter bevisførelsen og forhandlingsforløbet mellem X-institution og Maskinmestrenes Forening om opsigelsen af kvalifikationstillægget lægges det endvidere til grund, at opsigelsen af kvalifikationstillægget og den forudgående varsling må anses for foretaget også over for Maskinmestrenes Forening.

Herefter, og da Arbejdsretten ikke finder noget grundlag for at fastslå, at X-institution har udvist retsfortabende passivitet ved ikke at bringe kvalifikationstillægget til ophør på et tidligere tidspunkt, tages indklagedes frifindelsespåstand til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Indklagede, Finansministeriet, Personalestyrelsen, frifindes.

I sagsomkostninger skal klager, Fællesrepræsentationen for Maskinmestrenes Forening, betale 2000 kr. til Arbejdsretten.